

ale nelze tak tvrditi zcela všeobecně. Nedovolenou bude při možnosti žaloby o plnění určovací žaloba jen, kde by nesloužila potřebám praktického života, nýbrž by jen sloužila zbytečnému rozmnožování nebo zdražování sporů. Kde se jí však zjednává pevný právní základ pro právní vztahy stran a předejde se jí žalobě o plnění, bude určovací žaloba přípustnou přes to, že je možnou i žaloba o plnění. O takový případ tu jde. Není podstatného rozdílu, zda bylo žalováno, jak žádá dovolatel, že totiž žalovaný je povinen souhlasiti s vydáním na soudě složené částky, či zda je žalováno, jak žaloval žalobce, o zjištění, že její obstávka není po právu. V obou případech bude žalobce při kladném výsledku sporu oprávněn, poukazuje k právoplatnému rozsudku (srov. § 367 ex. ř.) ihned žádati o vydání složené částky. Bude tudíž určovací žalobou dosaženo téhož cíle, kterého by dosáhla žaloba o plnění.

Čís. 4499.

Na prozatimní správu (§ 158 ex. ř.) jest obdobně použiti předpisu o vnucené správě. Prozatimní správce jest oprávněn žalovati na vyklizení nemovitosti toho, kdo ji neoprávněně drží.

(Rozh. ze dne 29. prosince 1924, Rv I 1824/24.)

Žalobě, již domáhal se prozatimní správce (§ 158 ex. ř.) na třetí osobě vyklizení vydraženého mlýna, bylo vyhověno s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c. N e j v y š š í s o u d uvedl v otázce, o níž tu jde, v

d ů v o d e c h:

Dovolatel spatřuje nesprávné právní posouzení sporné věci v tom, že prozatimní správce vydražené nemovitosti nebyl oprávněn podati žalobu, nýbrž že k tomu oprávněna byla jediné vydražitelka, a že, čeho se žalobce domáhá v rozepři, mohlo býti dosaženo pouhým návrhem v exekučním řízení, totiž zavedením jeho v držbu jako prozatimního správce. Není tím podle č. ř. s. 503 c. ř. s. uplatněný důvod opodstatněn. Prozatimní správa není exekucí (není vnucenou správou), nýbrž ochranným opatřením ku zajištění účastníků, ale při tom přece je soudní správou, při které ve příčině práv a povinností správcových dlužno užití obdobně těchže předpisu jako při vnucené správě. Obdobně proto, poněvadž již nejde o exekuci, když uděleným příklepem vydražiteli dlužník přestal býti vlastníkem a tím vystoupil z celého řízení jako účastník. Účastníky přestali býti také ti, jichž práva zanikla udělením příklepu. Mní-li dovolatel, že, čeho se žalobce domáhá v rozepři, mohlo býti dosaženo pouhým návrhem v exekučním řízení, totiž zavedením jeho v držbu jako prozatimního správce, sluší uvést, že by tímto způsobem nedosáhl žalobního cíle, poněvadž odevzdání nemovitosti správci děje se podle § 99 třetí odstavce ex. ř. jenom podle stavu dlužníku příslušejících práv dražebních. Že by prozatimní správce nebyl oprávněn tuto žalobu podati, nedá se z předpisu § 109 ex. ř. odvoditi. Zákon vykonává v době mezi udělením příklepu a splněním dražebních podmínek vydražitelem na vydražené ne-

movitosti vzhledem k tomu, že přiklepen přешlo vlastnictví už na vydražitele, jistý druh zadržovacího práva, ku ochraně účastníků a orgánem této ochrany je prozatimní správce (Strohal: »zur Lehre vom Eigentum an Immobilien« cit. v Neumannově komentáři k exekučnímu řádu v 2. pozn. str. 496 v §u 156). Aby tohoto účelu bylo dosaženo, nemůže býti zúžen podle §u 159 ex. ř. obor působnosti prozatimního správce v §§ 109—112 ex. ř. vytýčený potud, pokud je obdobné užití těchto předpisů při prozatimní správě podle povahy věci možné. To platí ovšem i ve příčině ochrany držebních a užívacích práv, jako je tomu v tomto případě.

Čís. 4500.

Na nemovitost, stíženou fideikomisární substitucí, lze sice povolit exekuci zřízením vnuceného práva zástavního, ale jen »bez újmy na zavazené nemovitosti váznoucího obmezení dlužníkovy vlastnictví fideikomisární substitucí«.

(Rozh. ze dne 29. prosince 1924, R II 427/24).

U s n e s e n í p r v é s t o l i c e, jímž povolena byla exekuce vnuceným zřízením zástavního práva na nemovitosti dlužnice, zatížené fideikomisární substitucí, bylo r e k u r s n í m s o u d e m změněno a návrh zamítnut. D ů v o d y: Dle pozemkové knihy jest dlužnice vlastníci nemovitosti, avšak vlastnictví toto jest omezeno fideikomisární substitucí pro nezl. dívky Aloisa nebo Jana F-a. Dle poručenských spisů nezl. Alois F. zemřel již v roce 1919, avšak nezletilý Jan F., narozený dne 8. listopadu 1907, ještě žije. Návrhu exekučnímu nebylo však dáno povolení poručenského úřadu, aby mohla realita Anny F-ové, fideikomisární substitucí pro nezl. Jana F-a stížená, býti zatížena a také takové povolení z poručenských spisů na jevo nevychází.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení první stolice s dodatkem, že se vnucený vklad práva zástavního povoluje bez újmy na zavazené nemovitosti váznoucího obmezení vlastnictví povinné strany fideikomisární substitucí pro nezletilé Aloisa a Jana F-a.

D ů v o d y:

Nelze sdíleti právní názor rekursního soudu, že fideikomisární substituce překáží povolení exekuce vnuceným zřízením zástavního práva pro vymáhanou pohledávku. Byť i povinné straně příslušející vlastnictví bylo obmezeno fideikomisární substitucí, přece jenom nepřestává býti vlastnictvím, byť i obmezeným, totiž vlastnictvím s právy a povinnostmi požívatelů. Rozhodujícím je druh exekuce, kterou má býti postiženo takto obmezené vlastnictví. Že by nemohla býti na takovou nemovitost vedena vnucená dražba, je vzhledem ku povaze takto obmezeného vlastnictví samozřejmo. Jinak je tomu při exekuci vnuceným vkladem práva zástavního. Z objektivního rozsahu zástavního práva (§ 457 obč. zák.) vyplývá, že, pokud se vklad práva zástavního povoluje bez újmy na zavazené nemovitosti váznoucího obmezení vlastnictví povinné strany